

МОТИВИ

ПРОЕКТ НА ПРАВИЛНИК ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ ЦЕНТЪР ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ДОКУМЕНТАЦИЯ (НАЦИД)

След извършен анализ за установяване на оптималната численост на човешките ресурси, необходими за осигуряване на ефективна и ефикасна работа в Националния център за информация и документация (НАЦИД), бе установено следното:

От 2010 г. до настоящия момент щатната численост на НАЦИД е непроменена – 45 щатни бройки. През този период във функциите на ведомството обаче са вменени над 13 нови дейности, по-важните от които са:

- да координира административното сътрудничество между компетентните органи по Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионални квалификации в Информационната система на вътрешния пазар на Европейския съюз във връзка с прилагането на директивата;

- да издава удостоверенията за придобита професионална квалификация по нерегулирана професия на територията на Република България, необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава;

- да изпълнява функциите на помощен център по смисъла на чл. 57б от Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионалните квалификации;

- да отговаря за заявленията за европейска професионална карта за професиите от Анекс 1 на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/983 на Комисията от 24 юни 2015 г. относно процедурата за издаване на европейска професионална карта и прилагането на механизма за предупреждение съгласно Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, които не са регулирани в Република България, и е компетентен за издаването ѝ в случаите по чл. 4в от Директива 2005/36/ЕО;

- да организира и извършва дейностите по издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища, от институциите в системата на предучилищното, училищното и професионалното образование и обучение и от Министерството на образованието и науката и неговите звена;

- да води и поддържа Регистъра за научната дейност в Република България по чл. 76 от Закона за насърчаване на научните изследвания и координира дейността на националния регистър с европейската мрежа на научни регистри – ЕУРОКРИС;

- да поддържа портала за достъп до електронните административни услуги;

- да поддържа портала „Национална педагогическа мрежа“ в изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри;

- да организира процедурата по признаване на придобита в чуждестранни висши училища и научни организации образователна и научна степен „доктор“ и/или научна степен „доктор на науките“ с цел улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес;

- да организира и извършва дейностите по издаване на удостоверения за придобити научна степен или научно звание по отменения Закон за научните степени и научните звания, в случаите по § 9б от преходните и заключителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в Република България;

- да поддържа Списъка на съвременните български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Scopus и Web of Science.

- да поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, който към момента съдържа над 3 000 бр. и се актуализира ежеседмично;

- да извършва административно обслужване по 29 административни услуги, от които само за издаване на удостоверенията APOSTILLE се обработват над 25 000 бр. годишно. По електронен път през Портала за електронни услуги на НАЦИД през 2018 г. са подадени 1479 заявления, като увеличението е двукратно в сравнение с 2017 г. Предоставените по електронен път услуги са 774 - три пъти повече в сравнение с предходната година;

- да създава и поддържа национален фонд на защитените дисертационни трудове и Регистър на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор“ и/или научна степен „доктор на науките“, на защитените дисертационни трудове и на хабилитираните лица в Република България. Фондът, който наброява над 23 000 дисертации, се увеличава ежегодно с над 3500, които трябва своевременно да се обработват и да се вписват в Регистъра и в електронния каталог на библиотеката.

Във връзка с поддържането на Регистър на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор“ и/или научна степен „доктор на науките“, на защитените

дисертационни трудове и на хабилитираните лица в Република България експертите в НАЦИД верифицират подадената информация и вписват всеки учен. Тази дейност трябва да се извършва качествено и максимално бързо, тъй като касае кариерното развитие на учените и участието им в научни журита. Въпреки пълната мобилизация на персонала и наемането на външни изпълнители, до момента са вписани около 3 706 лица при прогнозен брой около 15 000 учени. Забавянето на процеса крие сериозни рискове от недоволство от страна на научните среди, поради което трябва да бъде решен своевременно.

В допълнение към изложеното през 2019 г. във функциите на НАЦИД се предвиждат още две нови дейности:

- воденето и поддържането на Регистъра на академичния състав на висшите училища (за служебно ползване), който ще премине от дирекция „Висше образование” на МОН;

- създаването и поддържането на Национален портал за отворен достъп до научна информация.

С измененията и допълненията на Правилника във функционалната компетентност на НАЦИД се възлага допълнително и организирането и поддържането на информационна система, която съдържа:

1. регистър на висшите училища, в който се вписват данни относно техните основни звена, филиали и откритите от тях професионални направления и специалности, както и информация за оценките и препоръките от процедурите за акредитация и за оценяване на проект и за констатациите и препоръките от следакредитационното наблюдение и контрол;

2. регистър на академичния състав на висшите училища на основен и допълнителен трудов договор;

3. регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти по степени на обучение и по професионални направления;

4. регистър на завършилите студенти и докторанти;

5. регистър на банките, отпускащи кредити по Закона за кредитиране на студенти и докторанти.

Предлага се създаването на Раздел IVa „Издаване на удостоверение APOSTILLE, предвиждането на две нови дейности, които са воденето и поддържането на Регистъра на академичния състав на висшите училища (за служебно ползване), който ще премине от дирекция „Висше образование” на МОН, както и създаването и поддържането на

Национален портал за отворен достъп до научна информация, което обуславя необходимостта от увеличаване на административния капацитет.

Поради допълнително възложените задачи се налага да бъде увеличена числеността на НАЦИД с 4 щатни бройки и това да бъде нормативно установено и в Правилника на НАЦИД. Увеличението е във връзка с компенсирана промяна, направена с Постановление на Министерския съвет за сметка на намаляване на утвърдената щатна численост на Националния институт по метеорология и хидрология – второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката.

Целите на предложените изменения и допълнения са да се актуализират и систематизират всички функции и дейности, възложени на НАЦИД, както и да се осигури административен капацитет за осъществяването им.

Очакваните резултати са свързани с прилагане на еднакъв и ефективен подход към организирането и поддържането по-важните административни услуги, регистри и бази данни, свързани със системите на висшето образование и науката.

За прилагането на предложените промени не са необходими допълнителни финансови средства.

С проекта на Правилник не се въвеждат разпоредби от правото на Европейския съюз.